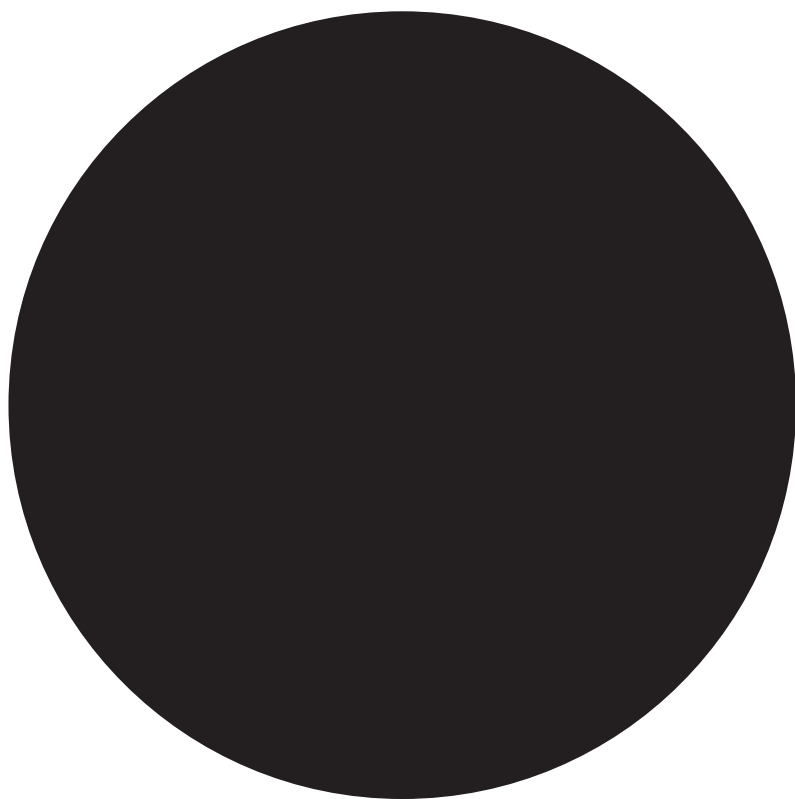

SKATTEPARADISEN
DEN GLOBALA EKONOMINS
SVARTA HÅL

Trodde du att det bara var **oljemiljardärer, diktatorer, knarkkungar** och *Carema* som placerade sina pengar i hemliga skatteparadis utomlands?

Faktum är att *de allra flesta storföretag* använder skatteparadis för skatteflykt!

Journalisten och författaren *Nicholas Shaxson* avslöjar i sin bok **TREASURE ISLANDS – TAX HAVENS AND THE MEN WHO STOLE THE WORLD** att mer än hälften av all handel i världen passerar genom länder och platser som kan betecknas som skatteparadis. Dessa kännetecknas av politisk stabilitet, sekretess samt inga eller extremt låga skatter. Genom att registreras i dessa skatteparadis kan företag göra stora vinster, men undviker att betala skatt i sina hemländer.

Det handlar om små, mytomspunna öar som man hört talas om men kanske inte riktigt kan placera på en karta. Jersey, Monaco, Seychellerna, Bahamas, San Marino. Men världens främsta skatteparadis finns i Storbritannien och USA.

Idag är skatteparadiserna knappast ett fenomen i utkanten av den globala ekonomin utan utgör i stället dess centrum. Bankernas blodomlopp går i stor omfattning via skatteparadiserna. Internationella Valutafonden uppskattar att motsvarande en tredjedel av världens samlade BNP administreras via skatteparadiserna.

Skatteparadiserna är ett redskap för avancerad skatteplanering. Multinationella koncerner kan manipulera med bokföringen i samband med lån och handel mellan bolag inom samma koncern. Kostnader redovisas i högskatteländer medan vinsten redovisas i skatteparadis. Så trollas skatten bort. Både fattiga och rika länder drabbas. För varje dollar ett utvecklingsland får i bistånd försvinner tio dollar ut ur landet genom multinationella företags skatteflykt.

WORLD MAP OF TAX HAVENS

Tax havens, offshore finance centres, and secrecy jurisdictions according to either the OECD-, IMF-, or Tax Justice Network-lists, or jurisdictions ranked by the 'Financial Secrecy Index'.

OECD Countries

Australia	Denmark	Hungary	Korea	Poland	Switzerland
Austria	Estonia	Iceland	Luxembourg	Portugal	Turkey
Belgium	Finland	Ireland	Mexico	Slovak Republic	United Kingdom
Canada	France	Israel	Netherlands	Slovenia	United States
Chile	Germany	Italy	New Zealand	Spain	
Czech Republic	Greece	Japan	Norway	Sweden	

OECD countries are marked with ■ or ‹‹ if also a tax haven

VARFÖR ÄR DET MÖJLIGT?

De senaste åren har många av de regleringar som infördes efter andra världskriget successivt avskaffats. Det gör att kapitalet idag kan röra sig fritt. Resultatet har blivit ett *race to the bottom*; kapitalet försvinner till de platser där skatten är lägst, med minst regleringar och minst insyn. Brittiska Jungfruöarna har mindre än 25 000 invånare – och 800 000 registrerade företag.

VARFÖR ÄR DET HEMLIGT?

Den sekretess som skatteparadisen erbjuder gör det möjligt att dölja inkomster från kriminell verksamhet som droghandel och trafficking. *Korruption, maffiaverksamhet, skatteflykt* – allt går att gömma bakom sekretessen.

VEM BETALAR SKATT?

En tydlig global trend är att ojämlikheten snabbt ökar. Bolagskatten och skatt på kapital sjunker och *de allra rikaste betalar allt mindre skatt*, medan vanliga medborgare betalar allt högre avgifter för social trygghet. Samtidigt har lönerna stagnerat. Miljardären *Warren Buffet* upptäckte att han hade lägst skattekvot av alla på sitt kontor, inklusive receptionisten.

BEHÖVER VI SKATTER?

Skatterna finansierar *utbildning, sjukvård, kollektivtrafik, rättsväsende* – helt enkelt vårt sociala trygghetssystem och den infrastruktur som gör att samhället fungerar. När företag, banker och enskilda personer sätter i system att till varje pris undvika att betala skatt får de del av vad samhället kan erbjuda, men bidrar inte själva. Minskade skatteintäkter innebär sämre samhällsservice och ökad ojämlikhet.

VAD GÖR VÄRLDENS LEDARE?

För några år sedan upprättade OECD en svart lista över skatteparadisen och har nu infört ett system med informationsutbytesavtal. Ett skatteparadis som ingått tolv sådana avtal förs bort från den svarta listan. Kritikerna menar dock att *systemet är verkningslöst*. Informationsutbytet får inte ske automatiskt, utan bara på begäran och om man kan påvisa oegentligheter.

VAD BÖR GÖRAS ENLIGT NICHOLAS SHAXSON?

- Först och främst *ekonomisk transparens*: Inför globala automatiska informationsutbytesavtal som tvingar företagen och bankerna att redovisa vinst, skatt och omsättning för varje land de verkar i.
- Konfrontera spindeln i det globala skatteparadisnätet, *The City of London Corporation*, som idag agerar som ett helt självständigt finanscentrum utan demokratiskt inflytande.
- Inled ett internationellt samarbete för en *reformerings av finanssektorn*. Steg ett är att återigen svartlista skatteparadisen. Ekonomiska brott ska leda till åtal, även för de banker och juridiska byråer som medverkar till skatteflykt. Beskatta och reglera den finansiella industrin.
- Men framför allt, menar Shaxson, måste vi ändra vår kultur. Istället för att avundas och idolisera dem som blir rika genom skattefiffel, måste vi se dem som de skattebrottslingar de verkligen är.

”In giving freedom to finance,
people in democratic nation states
lost their freedom to choose and
implement the laws and rules
that they wanted.”

Nicholas Shaxson

Nicholas Shaxson, tidigare skribent på *The Economist* och *Financial Times*, ger i boken **TREASURE ISLANDS – TAX HAVENS AND THE MEN WHO STOLE THE WORLD** en insiktsfull analys av hur systemet med skatteparadis har byggts upp. Hur det hänger ihop med den tidigare brittiska kolonialismen och hur hemliga transaktioner gör att gränsen mellan lagligt och olagligt suddas ut. Han visar hur skatteflykt och finanskriser ökar i takt med att skatteparadisens verksamhet växer. Att skatteparadiserna idag är centrum för den globala ekonomin. Att skatteparadiserna är ett hot mot demokratin.

